

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI ÉMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-897/2025. számú ügyben
*nevelésbe vett gyermekek gondozási helyének azonnali
megváltoztatásával és a volt nevelőszülő kapcsolattartási jogának
érvényesülése tárgyában indult eljárás jogszerűségével
összefüggésben*

Előadó: dr. Haidegger Marianna

Érintett szervek:

- Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztály
- Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató

2025.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-897/2025. számú ügyben**

A vizsgálat megindítása

Panaszos nevelőszülői státuszának megszűnésével összefüggésben fordult hivatalomhoz segítséget kérve a helyzet mielőbbi jogszerű rendezéséhez.

A panaszos előadta, hogy házastársával 2012 óta nevelőszülők, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatóval 2021. júniusa óta álltak nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban. Öt kiskorú gyermeket neveltek korábban, akik közül két gyermek 2024 márciusában került ki a nevelőszülői családjukból. Majd 2024. július 3-án bántalmazás gyanúja miatt azonnali hatályú gondozási hely megváltoztatását rendelte el a gyámhatóság, így a bántalmazását állító nagyobb gyermekén kívül még két kisgyermeket helyeztek el tőlük, és ezzel valamennyi nevelt gyermek kikerült a gondozásukból. Beadványuk szerint a gyermekvédelmi gyám előzetes tájékoztatás nélkül, a gondozási hely azonnali megváltoztatását elrendelő dokumentum kézbesítésének mellőzésével, a gyermekeket – a hirtelen kiemelés miatti – traumatizált állapotban vitte el a gondozási helyről. A panaszos ezt követően szóban és írásban is több alkalommal kért felvilágosítást a gyámhivaltól, továbbá kapcsolattartási kérelmet nyújtott be, panaszbeadványt írt a gyermekvédelmi gyám működésével kapcsolatban és kérte a két kisebb gyermek visszahelyezését különös tekintettel arra, hogy a nagyobb gyermek által állított bántalmazás gyanúja miatt folyt rendőrségi nyomozás a bántalmazás tényét nem állapította meg.

Folytatólagos beadványában a panaszos tájékoztatást adott arról, hogy – mivel háztartásában mindezek után 90 napig nem nevelkedett gyermek – 2024. október 2-án a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatónál a nevelőszülői jogviszonya megszűnt. Ígéretet kapott ugyanakkor arra, hogy a működési engedélye nem szűnik meg és a jogviszony a későbbiekben bármikor visszaállítható. Figyelemmel azonban arra, hogy jogszabályváltozás miatt a foglalkoztatási jogviszonya visszaállítása csak új alkalmassági vizsgálat lefolytatását követően lehetséges, nevelőszülői jogviszonya visszaállítására ezidáig nem került sor.

A panaszos álláspontja szerint a két kisgyermek gondozási helyének azonnali megváltoztatása, és annak körülményei súlyosan veszélyeztették a gyermekek érdekeit, az azonnali kiemelés alkalmával a gyermekvédelmi gyám figyelmen kívül hagyta a gyermekek érzelmi és lelki állapotát. A gondozási hely azonnali megváltoztatásával és a gyermekvédelmi gyám együttműködésének hiányával összefüggésben a panaszos beadványt terjesztett elő az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálatnál is, azonban véleménye szerint érdemi segítséget a helyzet tisztázásában nem kapott. Több alkalommal is kérelemmel fordult a kapcsolattartás szabályozása érdekében a gyámhivatalhoz, azonban kérelmeit a gyámhivatal visszautasította, a gyermekvédelmi gyám pedig nem válaszolt a panaszosnak. A gyermekvédelmi gyám vélelmezett mulasztása miatt panasszal nem élt.

Mindezek következtében nincs lehetősége találkozni a volt nevelt gyermekeivel, akik 12, illetve 8 és fél éve az ő gondozásában és nevelésében éltek.

A beadvány alapján felmerült a jogállamiság elvével, a jogbiztonság követelményével és a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal, valamint az érintett gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz fűződő jogával összefüggő visszásság gyanúja, ezért az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam.

A vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében az Ajbt. 21. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése alapján részletes tájékoztatást kértem a Budapest Főváros Kormányhivatal VIII.

Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztálytól és a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatótól (a továbbiakban: Szolgáltató).

Az érintett alapvető jogok és alkotmányos elvek

- a jogállamiság elve és a jogbiztonság követelménye: „*Magyarország független demokratikus jogállam.*” (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés);
- a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga: „*Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.*” (Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés);
- a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*” (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés).

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Egyezmény);
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.);
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.);
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.);
- gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.);
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.).

A megállapított tényállás

1. Budapest Főváros Korányhivatala VIII. kerületi Hivatala Gyámügyi Osztály (a továbbiakban: gyámhivatal) vezetőjének válasza

A gyámhivatal válaszában foglaltak szerint a gyermekvédelmi gyám a gyámhatóságot 2024. július 4-én kelt levelében tájékoztatta arról, hogy a panaszos által nevelt gyermekek közül a harmadik – aki 2024. június 3. napja óta engedély nélkül távol volt – 2024. június 28-án felkereste őt és elmondta, hogy nem szándékozik visszatérni a kijelölt gondozási helyére a nevelőszülőhöz a vele szemben tanúsított rossz bánásmód miatt. A gyermekvédelmi gyám elkísérte a nevelésbe vett gyermeket a Gárdonyi Rendőrkapitányságra, ahol a nevelésbe vett gyermek jegyzőkönyvben nyilatkozott arról, hogy a nevelőszülője és házastársa érzelmileg, verbálisan, és fizikailag bántalmazták. Az előzőek ismeretében a bántalmazással érintett nevelésbe vett gyermek gondozási helyét a gyámhivatal a gyermekvédelmi gyám kezdeményezésére azonnali hatállyal megváltoztatta.

Tekintettel arra, hogy a Gárdonyi Rendőrkapitányság 2024. július 1-én nyomozást indított kiskorú bántalmazása ügyében, a nevelőszülőnél nevelkedő további két kisebb gyermek gondozási helyének azonnali megváltoztatása is szükségessé vált a gyámhivatal álláspontja szerint. A gyámhivatal döntésével az egyik nevelésbe vett gyermek gondozási helyét megváltoztatva és új ideiglenes gondozási helyéül a Szolgáltató Szent Imre Lakásotthon intézményét jelölte ki. A gyámhivatal egyidejűleg egy további döntésével a

másik kisebb gyermek gondozási helyét is megváltoztatta, és új ideiglenes gondozási helyül a Szolgáltató Szent Donát Lakásotthon intézményét jelölte ki, ahol e gyermek testvére is nevelkedett.

A panaszos 2024. szeptember 10-én kérelemmel élt két volt nevelt gyermekükkel történő kapcsolattartásának szabályozása érdekében. A gyámhivatal a kérelem alapján szakmai véleményt kért az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Budapest Fővárosi szervétől (a továbbiakban: Szakszolgálat). A Szakszolgálat 2024. november 7-én megküldte javaslatát, amelyben tájékoztatta a gyámhivatalt, hogy a panaszos nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya 2024. október 2-án megszűnt és a Szolgáltatóval nem áll foglalkoztatási jogviszonya. Továbbá a Gárdonyi Rendőrkapitányság 2024. július 2-án kelt értesítése szerint a rendőrhatalóság kiskorú veszélyeztetése büntetnének megalapozott gyanúja miatt nyomozást rendelt el. A Szakszolgálat mindezek alapján nem javasolta a kapcsolattartást. A gyámhivatal a Szakszolgálat szakmai véleményének ismeretében a 2024. november 21-én kelt végzésével a panaszos kapcsolattartás szabályozására irányuló kérelmét visszautasította. Tájékoztatást kapott a panaszos arról, hogy a kapcsolattartást a gyermekvédelmi gyámtól kérheti.

Időközben a Gárdonyi Rendőrkapitányság 2024. december 3-án kelt határozatával az eljárását megszüntette, mivel a beszerzett adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján bűncselekmény elkövetését nem állapította meg.

A panaszos 2024. december 19-én újabb kérelmet nyújtott be a kisebb nevelt gyermekkel való időszakos kapcsolattartás szabályozása érdekében. A gyámhivatal a 2025. január 6-án kelt végzésével e kérelmét is visszautasította. A döntés mellett tájékoztatást kapott a panaszost arról, hogy a kapcsolattartást a gyermek gyermekvédelmi gyámja biztosíthatja, ha az a gyermek érdekében áll.

A gyámhivatali döntések alapjául a Szakszolgálat 2024. december 3-án és 2025. január 6-án kelt tájékoztatásai szolgáltak, melyekben nem javasolták a volt nevelőszülő és a két kisgyermek közötti kapcsolattartás szabályozását.

A Szakszolgálat 2025. január 23-án kelt iratában tájékoztatta a gyámhivatalt, hogy a gyermekvédelmi gyám az érintett gyermekek vonatkozásában kezdeményezte a gyámi tisztségéből történő felmentését. A gyámhivatal a gyermekvédelmi gyámot ezt követően, valamint a 2025. február 12-én kelt határozatokkal a gyámi tisztség alól felmentette, és gyermekek részére új gyermekvédelmi és helyettes gyermekvédelmi gyámot rendelt ki.

2. A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató általános főigazgató-helyettesének válasza

A panaszos 2021. június 30-a óta volt a Szolgáltató nevelőszülője. Háztartásában öt gyermek nevelkedett, akik közül két gyermek esetében viselkedési problémáikra való hivatkozással, a panaszos gondozási hely váltást kezdeményezett, így két serdülő lány 2024. márciusában került el a nevelőszülői családból. A családban nevelkedő további három gyermek közül a legidősebb ezt követően többször volt engedély nélkül távol, és az egyik alkalommal, 2024. júliusban a gyermekvédelmi gyámja felé jelzéssel élt arra vonatkozóan, hogy a nevelőszülői családban verbális, érzelmi és fizikai bántalmazás érte.

A gyermek jelzése alapján a gyermekvédelmi gyám rendőrségi feljelentést tett, valamint a Szolgáltató a Gyvt. 11. § (1) bekezdése b) pontja szerinti, „a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javító intézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertanban” foglaltak szerint járt el.

A gyermekvédelmi gyám intézkedése alapján 2024. július 3-án azonnali gondozási hely váltással minden nevelésbe vett gyermek elkerült a nevelőszülői családból. A panaszos és a házastársa az ezt követő időszakban több alkalommal jelezte, hogy szeretnék visszakapni a két kisebb gyermeket. A panaszos nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya a Gyvt. 66/D. § (1) bekezdés d) pontja alapján 2024. október 2-án megszűnt, majd ezt követően törölték a

szolgáltatói nyilvántartásból. A panaszos 2025. januárban jelzéssel élt a Szolgáltató felé, miszerint szeretne újra nevelőszülővé válni, tekintettel arra, hogy az ellene indult rendőrségi eljárást megszüntették. Az általános főigazgató-helyettes szóban tájékoztatta a panaszost arról, hogy a nevelőszülővé válás folyamatában a hatályos jogszabályoknak megfelelően új nevelőszülőnek minősül, és a nevelőszülői tanfolyam elvégzésének kivételével a nevelőszülői alkalmasság vizsgálata során a Gyvt. és a végrehajtási rendeletek által, 2024. július 1-jétől meghatározott teljes eljárás lefolytatására lesz szükség. A Szolgáltató 2025. január 15-én írásban is tájékoztatta erről a panaszost. A panaszos a nevelőszülői alkalmassági vizsgálatának elindításához szükséges dokumentumokat 2025. január 29-én küldte meg a Szolgáltatónak.

A Szolgáltató általános főigazgató-helyettese tájékoztattott arról, hogy a panaszos új nevelőszülői alkalmassági vizsgálata folyamatban van, a Nemzeti Védelmi Szolgálat általi kifogástalan életvitel ellenőrzése megtörtént. A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony létesítésére a fentebb felsorolt, a hatályos jogszabály által előírt ellenőrzés és vizsgálatok alapján, alkalmas minősítések esetén lesz lehetősége.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint a hatóság tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási pert – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerint hatóság alatt érteni kell a közigazgatási szervet, továbbá a 18. § (1) bekezdés l) pontja alapján a közszolgáltatást végző szerv is hatóságnak minősül. A Gyvt. 16. § (1) bekezdése szerint a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a gyámhatóság gyakorolja. A Gyár. 1. § (1) bekezdése szerint a gyámhatóság feladat- és hatáskörét a települési önkormányzat jegyzője, a *fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyakorolja*. A Gyvt. 5. § u) pontja szerint a nevelőszülői hálózat intézménynek minősül, kiterjed rá a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott személyek alkalmassági vizsgálata. A nevelőszülői hálózat a nevelőszülőt a jogszabályban meghatározott követelmények figyelembevételével kiválasztja, felkészíti, nyilvántartásba veszi, valamint folyamatosan segíti és ellenőrzi a szakmai tevékenysége ellátásában (Gyvt. 55. § (5) bekezdés). Mindezek alapján az ügyben érintett gyámhivatalra, mint közigazgatási szervre és a Szolgáltatóra, mint közszolgáltatást végző szervre kiterjed a vizsgálati hatásköröm.

II. A vizsgált alapjogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos

elvi megállapításaira és – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi teszteket.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint *Magyarország független, demokratikus jogállam*. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság a 30/2012. (VI. 27.) AB határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja a jogállami klauzulát, tehát az eddig kialakított alkotmánybírósági gyakorlat továbbra is releváns. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam köteletségévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is *világosak, egyértelműek*, működésüket tekintve *kiszámíthatóak és előreláthatóak* legyenek a norma címzettjei számára. A jogállamiság elvéből folyó követelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek a *jog által megállapított működési rendben*, a polgárok számára megismerhető, kiszámíthatóan szabályozott *korlátok között* fejtik ki tevékenységüket.

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy *a kiszámíthatóság és az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok védelmével*, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást. Az alapjogok valódi érvényesülését képes kiüresíteni, megbénítani a szabályozás vagy a jogalkalmazás hibáiból, zavarából adódó kiszámíthatatlanság, az eljárásra vonatkozó garanciális szabályok mellőzése, figyelmen kívül hagyása. Érdemes utalni itt arra az alkotmánybírósági tézisre, amely szerint közvetlen alkotmányi garanciák *gazdaságossági és célszerűségi okokból*, az eljárás egyszerűsítése vagy az időszűrés követelményének érvényesülése címén *sem mellőzhetők*.

2. Az Egyezmény 20. cikke kimondja, hogy minden olyan gyermeknek, aki ideiglenesen vagy véglegesen meg van fosztva családi környezetétől, vagy aki saját érdekében nem hagyható meg e környezetben, jogosult az állam különleges védelmére és segítségére. Az Egyezményben részes államok hazai jogszabályainak megfelelően intézkednek helyettesítő védelem iránt az ilyen gyermek számára. Ez a helyettesítő védelem történhet családnál való elhelyezéssel, örökbefogadás, illetőleg szükség esetén megfelelő gyermekintézményekben való elhelyezés formájában. A megoldás kiválasztásánál kellően figyelembe kell venni a gyermek nevelésében megkívánt folyamatosság szükségességét, valamint nemzetiségi, vallási, kulturális és nyelvi származását. Továbbá az Egyezmény 3. cikke alapelveként minden gyermekekkel kapcsolatba kerülő intézményt és hatóságot *a gyermek legjobb érdekének megfelelő eljárásra, döntésre kötelez*.

A gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése rögzíti. A gyermeket főszabályként minden olyan alapvető jog megillet, mint bármely más embert, de ahhoz, hogy a jogok teljességével képes legyen élni, biztosítani kell számára az életkorának megfelelő minden feltételt a felnőtté váláshoz. Erre tekintettel kifejezetten a gyermekek jogaként rögzíti a törvény a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemre és gondoskodásra való jogot. E védelemre és gondoskodásra a gyermek mindenkivel szemben igényt tarthat. Ennek megfelelően a gyermek szülei, családja, az állam és a társadalom valamennyi tagja is köteles a gyermek jogait tiszteletben tartani, és a társadalom fennmaradásának zálogaként biztosítani számára a megfelelő fejlődéséhez szükséges feltételeket. A gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga az állam köteletségét alapozza meg a gyermek személyiségfejlődése intézményes védelmére. A gyermek, mint az alapjogok alanya oldalán az életkorból adódó hátrányokat az állam oldaláról az az intézményvédelmi kötelezettség egyenlíti ki, hogy az államnak aktívan kell cselekednie a gyermekek alapvető jogainak előmozdítása, érvényesülése és védelme érdekében.

3. Az Alaptörvény XXIV. cikke immár kinyilvánítja *a tisztességes eljáráshoz való jogot*, eszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék, illetve a döntéseiket a törvényben

meghatározottak szerint indokolják. Elvként érvényesül tehát a pártatlan és részrehajlás nélküli ügyintézés, amelynek megvalósítása szoros összefüggésben áll a jogegyenlőség, a diszkrimináció tilalma, valamint az emberi méltóság alkotmányos elveivel. A tisztességes ügyintézés követelménye nem csupán a jogszabályok megtartásával azonos, bár ez mindenképpen szükséges feltétele annak. A fair eljárás azonban ennél többet is jelent, az írott eljárási alapelvek megtartása mellett az olyan szabályokat, mint az udvarias ügyintézés, de szorosan összefügg ez a szabály az észszerű időn belül történő döntés követelményével is.

III. Az ügy érdemében

Az ombudsmani vizsgálat az ügyben eljáró gyámhivatal és a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató, mint nevelőszülői hálózat eljárásainak *alapjogi aspektusaira, különösen jogállami követelményeire terjedt ki*. A vizsgálatom során kiemelt figyelmet szenteltem az érintett *gyermekek legjobb érdekét figyelembe vevő eljárás elvének érvényesülésére*.

1. A gondozási hely azonnali megváltoztatása

A Gyvt. 2. § (1) bekezdése alapján a gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, kormányhivatal a gyermekek legjobb érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el. A Gyvt. 11. § (1) bekezdése alapján a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A Gyvt. 11. § (1a) bekezdése értelmében *a gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése* érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviselőjének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott, a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) honlapján közzétett egységes elvek és módszertan (a továbbiakban: *gyermekbántalmazás elleni módszertan*)¹ alkalmazásával járnak el. A Gyvt. 11. § (1b) értelmében a gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben és a javítóintézetben felmerült gyermekbántalmazási esetek kivizsgálása és kezelése a miniszter által jóváhagyott, a minisztérium honlapján közzétett intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (a továbbiakban: *gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertana*)² alapján történik.

A gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertana II.3.5. pontja tartalmazza a gyermekvédelmi gyámi feladatokat. Gyermekbántalmazás vagy annak gyanúja esetén a gyermekvédelmi gyám haladéktalanul értesíti az általa gyámolt bántalmazott gyermek gondozási helyének intézményvezetőjét. **A gyermekvédelmi gyám – a gyermek véleményének, állapotának ismeretében – minden esetben haladéktalanul konzultál a gondozási hellyel, valamint az érintett szakemberekkel és ezek után mérlegeli, hogy tesz-e/kezdeményez-e azonnali intézkedést.**

A feljelentés megtétele elsődlegesen a bántalmazott gyermek gyermekvédelmi gyámjának, mint törvényes képviselőjének a feladata. A gyermek felnőtt általi bántalmazása esetén minden esetben szükséges a feljelentés megtétele. Ebben az esetben a feljelentés megtételét nem előzheti meg a gyanú alaposságának mérlegelése. Továbbá a

¹ <https://szocialisportal.hu/csalad-es-gyermekjoleti-szolgaltatasok-szakmai-szabalyzo-dokumentumai/>

² https://szocialisportal.hu/wp-content/uploads/2024/09/ED443589_1_2.pdf

feljelentés megtételétől azokban az esetekben sem szabad eltekinteni, ha a bántalmazott és a bántalmazó elmondása az eseményekről nem egyezik, és azonosan kell eljárni a bántalmazás típusától függetlenül, annak ellenére is, ha a nyomozó hatóság előtt nem esik ugyanolyan megítélés alá pl.: az érzelmi és fizikai bántalmazás.

A **gyermekbántalmazásról** abban az esetben is **szükséges értesíteni a gyámhatóságot**, ha a gyermekvédelmi gyám a feljelentés megtételéhez nem kérte az illetékes gyámhatóság segítségét.

A gyermekbántalmazás elleni módszertan rögzíti a nevelésbe vett gyermek bántalmazása, vagy elhanyagolása, vagy annak gyanúja felmerülése esetén a gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozó személyek kötelességét a hatósági intézkedések kezdeményezésére vonatkozóan. A gyermekvédelmi gyám köteles hatósági eljárást kezdeményezni, ha ennek hiányában a gyermek bántalmazástól, elhanyagolástól való védelme sérülne, vagy a bántalmazó felelősségre vonása elmaradna.

A Gyvt. 80/B. § (1) bekezdésének b) pontja alapján **a gyámhatóság a gyermek gondozási helyét hivatalból vagy kérelemre megváltoztatja, ha a kijelölt gondozási hely a gyermek érdekével ellentétes.** A Gyvt. 80/B. (3) értelmében **a gyámhatóság a gyermek gondozási helyének azonnali hatállyal történő megváltoztatásáról azonnal végrehajtható határozatban dönt, ha a gyermek érdekét gondozási helye súlyosan veszélyezteti. E rendelkezések alkalmazására a gyermek fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal megvalósuló bántalmazása, továbbá a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét súlyosan veszélyeztető egyéb körülmény vagy a gyermek fejlődésének és jólétének elősegítését negligáló súlyos elhanyagolás esetén kerülhet sor.** Ez a sajátos szabályrendszer a gyermeket leginkább veszélyeztető helyzetekkel szembeni gyors és hatékony hatósági fellépés lehetőségét és kötelezettségét teremti meg.

A rendelkezésekre álló iratok alapján megállapítható, hogy a gyermekvédelmi gyám jelenlétében a harmadik nevelésbe vett gyermek 2024. június 28-án feljelentést tett a Gárdonyi Rendőrkapitányságon, melynek következményeként kiskorú veszélyeztetése büntett és más bűncselekmények gyanúja miatt eljárás indult a nevelőszülő ellen. A megindult büntetőeljárásra figyelemmel, a fenti jogszabályhelyek alapján, a gyermekvédelmi gyám – a gyámoltja érdekében – a szükséges intézkedéseket megtette, továbbá a bántalmazásról értesítette a gyámhivatalt, a gyámhivatal pedig a körülmények ismeretében (a bizonyítékok értékelésével) a többi nevelt gyermek vonatkozásában is az azonnali gondozási hely megváltoztatásáról döntött. A gyámhivatal döntésének meghozatalakor az eljárási szabályok tekintetében figyelemmel van az Ákr. rendelkezéseire, így az Ákr 62. § (4) bekezdésére, amely szerint a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli. Az irányadó bírói gyakorlat szerint, ha a gyámhatósági eljárás azzal indult, hogy a gyermekvédelmi gyám a Gyvt. 80/B. § (3) bekezdése szerinti bejelentést tett, kérve a gondozási hely megváltoztatását, erre az esetre a Gyvt. 80/B. § (7) bekezdése kimondja, hogy a gyámhatóság a gyermekvédelmi gyám kérelmét akkor utasítja el, ha a gondozási hely megváltoztatása nem áll a gyermek érdekében. Ebből pedig az következik, hogy az ügy eldöntése szempontjából nem annak van jelentősége, hogy a gondozási hely megváltozása előtt a gyermek érdekét gondozási helye súlyosan veszélyeztette-e, hanem annak, hogy a gondozási hely megváltoztatása sértette-e a gyermek érdekét. Ez a rendelkezés összhangban áll a Gyvt. 2. § (1) bekezdésével és az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény 3. cikk 1. pontjával, amely szerint a szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban. A Kúria rámutatott arra, hogy a gyermek ezen érdekének elsődlegességével a felperesi nevelőszülő joga nem konkurálhat. Ezen rendelkezések tehát a mérlegelés lehetőségét a hatóság számára nem biztosították. [Kfv.IV.37.754/2019/7.]

Figyelemmel voltam arra is, hogy az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat 2024. október 2-án kelt tájékoztatása szerint a nevelőszülő panaszát kivizsgálták és megállapították, hogy a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő együttműködésének hiánya nem bizonyosodott be. A 2024. július 3-án összehívott szakmai team eljárásával kapcsolatban lefolytatott belső vizsgálati jelentés ugyanakkor hiányosságként állapította meg, hogy a szakemberek nem mérlegelték azt, hogy a gyermekek ne azonnali gondozási hely váltás útján kerüljenek el a panaszos háztartásából.

A feltárt körülmények, a vonatkozó jogszabályok és a módszertani útmutatók figyelembevételével kialakított álláspontom szerint a gyermekvédelmi gyám a nevelt gyermekek bántalmazásának felmerülésekor a szükséges intézkedéseket megtette. Az előzőekre tekintettel megállapítom, hogy az azonnali intézkedés szükségessége a jogszabályi rendelkezések alapján fennállt, ezért nem merült fel a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggő visszasság és érvényesült a gyermek legjobb érdekét képviselő eljárás elvéve.

2. A kapcsolattartás szabályozása

A hatósági döntések tartalmát Ákr. 81. § (1) bekezdése rögzíti. Ennek értelmében *a döntés tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot a zártan kezelt és védett adatok kivételével, a rendelkező részt – a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevételével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel –, továbbá a teljes eljárásra történő áttérés esetén az áttérés okára, a megismerhetetlenné tett zártan kezelt és védett adatokkal együtt megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.*

Az Ákr. a 46. §-ban határozza meg a kérelem visszautasításának az esetköreit. Az Ákr. 46. (1) bekezdés a) pontja szerint **a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.**

A kérelem eljáró hatósághoz történő megérkezését követő napon a hatóság eljárása megindul, ennek következtében a hatóságnak az eljárás lefolytatására és döntéshozatalra vonatkozó kötelezettsége keletkezik. Vannak azonban orvosolhatatlan hibában szenvedő, érdemi döntésre alkalmatlan ügyféli kérelmek, ezen eseteket rögzíti az Ákr. 46. § (1) bekezdése, amely eljárási akadályok fennállása esetén **a hatóság a kérelmet köteles visszautasítani.** Az Ákr. alapján ezen visszautasítási okok egyik típusa a hatósági eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltételeinek a hiánya, abban az esetben, ha ahhoz az Ákr. más jogkövetkezményt nem fűz.

Ezen eljárási akadályok sajátossága, hogy azok nem orvosolhatók. Erre tekintettel – figyelembe véve a határidő rövidségét is – **a hatóságnak nincs lehetősége, sem kötelezettsége arra, hogy az eljárási akadályok elhárítása céljából további adatokat szerezzen be, illetve bizonyítási eljárást folytasson le.** A kérelem visszautasítására emellett csak akkor kerülhet sor, ha már **a kérelemből egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható valamelyik eljárási akadály fennállása.** Ilyen eljárási akadály lehet a hatóság felhatalmazottságának hiánya, vagyis, **ha a hatóságnak nincs hatásköre,** vagy nem illetékes az adott ügyben, **és további intézkedésként a kérelem áttételének nincs helye.** Ezen alapesetben tehát az ügyféltől származó, a jogának vagy jogos érdekének érvényesítését célzó akaratnyilatkozat előterjesztésének helye jelenti az eljárási akadályt, amelyet a hatóság nem képes a kérelemnek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő áttételével orvosolni.

A visszautasításra vonatkozó eljárási határidőt az Ákr. 46. §-a ugyan nem tartalmaz, de egyrészt az Ákr. 50. § (6) bekezdésében meghatározott nyolcnapos általános határidő,

másrészt a sommás eljárásra, illetve a sommás eljárás szabályainak mellőzésére, a teljes eljárásra történő áttérés esetére az Ákr. 43. § (1) bekezdésében meghatározott határidő eseteiből indulhatunk ki. A párhuzam abból fakad, **hogy nyolc napon belül ezekben az esetekben az eljárást be kell fejezni, vagy legalább döntení kell a kérelem érdemi eljárás megindítására való alkalmasságáról. Tartalmában ez utóbbit jelenti, ha a hatóság a kérelmet nem utasítja vissza, és az eljárást nem szünteti meg.**

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 49/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 28. § (1) bekezdése alapján a gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a testvér, továbbá – ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja – a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házasátára is jogosult. A Gyer. 28. § (3) bekezdése értelmében továbbá a kapcsolattartás gyámhatósági rendezése iránt kérelemmel élhet – ha a gyermek hosszabb időn keresztül a háztartásában nevelkedett – a volt mostohaszülő, a volt – **Ptk. 4:199. § (2) bekezdése szerinti – nevelőszülő**, a volt családbafogadó gyám, és az is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte. Fontos, hogy a Ptk. 4:199. §-a értelmében ki minősül nevelőszülőnek, ugyanis a hivatkozott szakasz (2) bekezdése értelmében nevelőszülő alatt azt a személy kell érteni, aki a nevelt gyermekről saját háztartásában hosszabb időn át **ellenszolgáltatás nélkül gondoskodott**, és nem vér szerinti-, örökbefogadó- vagy mostohaszülője. E fogalom értelmezését segíti a Nagykommentár³, amely az alábbi álláspontot fejti ki: „A Ptk. 4:199. § (2) bekezdése a nevelőszülőt említi. **A gyermekvédelmi nevelőszülőt** a törvény az örökbefogadás körében a **Ptk. 4:122. § (2) bekezdésében nevesíti (gyámhatóság határozata alapján a nála elhelyezett gyermeket ellenszolgáltatás ellenében saját háztartásában neveli)** – ezzel összevetve a nevelőszülőt a Ptk. 4:199. § (2) bekezdése olyan személyként definiálja, aki a saját háztartásában ellenszolgáltatás nélkül, tartósan, hosszabb időn át úgy gondoskodott a gyermekről, hogy nem vér szerinti szülője (azaz nem a gyermek szülői státuszát tölti be), nem örökbe fogadó szülője és nem mostohaszülője. A nevelőszülő a mostohaszülőnél szélesebb kört jelent. Az ún. nevelt gyermeknek a nevelőszülővel szembeni tartási kötelezettsége szintén a viszonyosság alapján áll fenn. *(A nevelőszülő alatt a Ptk. fogalomkörében a magánjogi értelemben vett nevelőszülőt értjük.)*

A Gyvt. az 5. § ny) pontjában a nevelőszülő fogalom meghatározásánál hivatkozik a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő definícióra. Ennek értelmében gyermekvédelmi nevelőszülő az a személy, aki a gyámhatóság határozata alapján, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony keretében a nála elhelyezett gyermeket, fiatal felnőttet ellenszolgáltatás ellenében, saját háztartásában neveli, gondozza. A gyermekvédelmi nevelőszülőnek biztosítania kell az általa nevelt gyermek kapcsolattartását a hozzátartozóival, amennyiben a gyámhivatal ezt határozatában előírja, valamint elő kell segítenie a vér szerinti családjába való visszakerülést vagy az örökbefogadást. E nevelőszülőt az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt ellátására nevelési ellátmány illeti meg, amit a Gyvt. 56. § (4) bekezdése szerint a gyermek, fiatal felnőtt ételmezésére, ruházkodására, tankönyvére, tanszerére, a tanulmányai végzéséhez és munkavégzéséhez szükséges egyéb eszközökre, költőpénzére, egészségügyi ellátására, valamint a lakásfenntartási költségeinek kiegészítésére fordítható a nevelőszülőt megillető családi pótlékkal együtt. A gyermekvédelmi nevelőszülőnél elhelyezett gyermek gyermekvédelmi gyám gyámsága alá tartozik a Ptk. 4:230. § b) pontja szerint.

A gyermekvédelmi nevelőszülő mindig nevelőszülői hálózat keretében látja el a tevékenységét és a munkája után a Gyvt. szerinti, több elemből álló nevelőszülői díj illeti

³ Szeibert Orsolya, In: Gárdos Péter, Vékás Lajos (szerk.): Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez1. A mostohaszülő tartása

meg. A nevelőszülői jogviszony foglalkoztatási jogviszonynak minősül, melynek értelmében a nevelőszülő társadalombiztosítási ellátásra jogosult, valamint a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban töltött éveket figyelembe kell venni a nyugdíjra jogosító idő számításánál. A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony mellett más keresőtevékenység is folytatható.

A fentiek alapján a gyermekvédelmi nevelőszülő és a magánjogi értelemben vett nevelőszülő helyzete, jogosultságai és kötelezettségei egyértelműen eltérnek egymástól.

Mindezek ismeretében tehát a volt gyermekvédelmi nevelőszülő – szemben a magánjogi értelemben vett nevelőszülővel – a gyámhivatali kapcsolattartás rendezése iránt kérelemmel nem élhet.

A fentiekre figyelemmel a Gyer. 30/H. §. (3) bekezdése a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a gyermek **gyermekvédelmi gyámja** – a gyermek érdekében és a gyermek testvéreivel való kapcsolat ápolása céljából, különösen, ha azt a gyermek is kéri – **biztosíthassa, hogy a gyermek személyes kapcsolatait a Gyer. 28. § (1) és (3) bekezdésében felsorolt személyeken kívül mással is ápolhassa.** A gyermekvédelmi gyám köteles jelezni a gyámhivatalnak, ha az ítélőképessége birtokában lévő gyermek és közte vita áll fenn a személyes kapcsolatok ápolása kérdésében. A gyermekvédelmi gyám és a gyermek közötti vita esetén a gyámhivatal dönt.

A gyermekvédelmi nevelőszülő kapcsolattartására mindezek ismeretében, ez utóbbi esetkörben van tehát lehetőség a gyermekvédelmi gyám mérlegelése alapján, ha a kapcsolattartás a gyermek érdekében áll és az érintett gyermek is kéri annak biztosítását.

A becsatolt iratok tanúsága szerint a panaszos az érintett gyermekek volt nevelőszülőjeként 2024. szeptember 11-én a gyámhivatalnál érkeztetett kérelmében a korábban nevelt gyermekeivel való kapcsolattartást kérelmezte, amely vonatkozásában a gyámhivatal 2024. november 21-én hozott döntést, mely szerint a kapcsolattartásra irányuló kérelmet visszautasította. A döntés indokolásában foglaltak szerint – a folyamatban lévő büntetőeljárásra és az időközben megszűnt nevelőszülői jogviszonyra tekintettel – a Szakszolgálat nem javasolta a kapcsolattartást, ugyanakkor felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy az idézett jogszabály alapján a gyermekvédelmi gyámtól kérheti a kapcsolattartás biztosítását.

A panaszos 2024. december 29-én benyújtott kérelmét a gyámhivatal 2025. január 6-án kelt döntésében – ismételt kérelem okán – szintén visszautasította. Ismételten felhívták a figyelmét arra, hogy a kapcsolattartást a gyermekvédelmi gyámtól jogosult kérelmezni.

A feltárt körülmények ismeretében megállapítható, hogy a gyámhivatal a panaszos első **kapcsolattartás szabályozására vonatkozó kérelméről** – ahelyett, hogy felismerte volna hatáskörének hiányát, illetve figyelemmel lett volna az Ákr. egyes eljárás típusaira vonatkozóan megállapított eljárási határidőkre – **bizonyítási eljárást folytatott le és jelentős időmúlást követően döntött.**

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztályának a gyermekek ügyében a gyermekvédelmi nevelőszülő által kért kapcsolattartás biztosítása ügyében folytatott eljárásai sértették a jogbiztonság követelményét, továbbá a késedelmes eljárások a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal összefüggő visszásságot okoztak.

A kapcsolattartás szabályozásával összefüggésben fontos utalnom arra is, hogy a panaszos 2024. december 16-án szerzett tudomást a Gárdonyi Rendőrkapitányság által folytatott büntető eljárás megszüntetéséről, így még azon a napon *kérte a gyermekvédelmi gyámtól a kapcsolattartás biztosítását. A kérelmet a beadványában megfogalmazottak szerint másolatban megküldte a gyámhivatal részére is, mely tény azonban sem a panaszos, sem a gyámhivatal nem támasztotta alá a vonatkozó irat hivatalomnak történő megküldésével.* A gyámhivatal válaszából – kérdésem ellenére – nem derült ki, hogy a gyámhivatal tett-e intézkedést a gyermekvédelmi gyám kérelemmel kapcsolatos mulasztásának kivizsgálása

érdekében, illetve felkérte-e a gyermekvédelmi gyámot, hogy döntsön a volt nevelőszülő kérelméről a Gyer. 30/H. §. (3) bekezdésében foglalt feladatkörében.

A Gyvt. 85. § (4) bekezdése alapján a gyermekvédelmi gyám tevékenységét a gyámhatóság irányítja és felügyeli, a gyermekvédelmi gyám feladatainak ellátásához szükséges feltételeket a területi gyermekvédelmi szakszolgálat biztosítja. Az ellenőrzési jogkörrel tehát a munkáltató, az illetékességgel rendelkező gyámhivatal és a fenntartó rendelkezik. Az ellenőrzések kiegészítik egymást, de van közöttük párhuzamosság is. A gyám egy adott gyermek ügyében végzett tevékenységét két szervezet vizsgálhatja: a munkáltató és a kirendelő gyámhivatal. A gyám egyedi ügyben végzett tevékenységének vizsgálata során a járási gyámhivatal általi megállapítások a döntőek, mellyel szemben a gyám jogorvoslati lehetőségeivel élhet, valamint a gyermekvédelmi gyám is jogosult egyes gyámhivatali eljárások kezdeményezésére a gyámoltja érdekében. A teljes gyermekvédelmi gyámi tevékenységet a szakszolgálat vezetője és a fenntartó ellenőrizheti.⁴

A panaszos kérelméből és a becsatolt iratokból nem állapítható meg, hogy a kapcsolattartási kérelem tárgyában a panaszos a gyermekvédelmi gyám intézkedésével, vagy intézkedésének elmulasztásával összefüggésben fordult-e az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Budapest Főváros Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatához, vagy a gyámhivatalhoz.

Figyelemmel arra, hogy a volt nevelőszülő a kapcsolattartás érdekében benyújtott kérelmei tekintetében a gyermekvédelmi gyám hallgatásával szemben nem volt egyértelműen feltárható, hogy élt-e a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséggel a nevelőszülő, ezért e tárgykör vonatkozásában hatásköröm hiányát állapítottam meg.

A csatolt iratokban foglaltak szerint ugyanakkor az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Budapesti Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat – a gyámhivatalhoz 2025. január 22-én kelt és 2025. február 3-án érkezett – javaslatában a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám felmentését javasolta, amelyre figyelemmel a gyámhivatal 2025. február 12-én kelt határozatában a gyermekvédelmi gyámot felmentette.

3. A nevelőszülői jogviszony visszaállítása

A nevelőszülői jogviszony visszaállításával, illetve létesítésével összefüggésben 2024. július 1-jétől a jogszabályok megváltoztak, így a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony létesítéséhez kötelező ellenőrzés és tágabb körű alkalmassági vizsgálat szükséges a gyermekek biztonságos ellátása érdekében a jelentkező személyes meghallgatását és a környezettanulmány elvégzését követően.

A Gyvt. 10/C. §-a alapján fenntartótól függetlenül a nevelőszülői hálózatra vezetőként és szakmai munkakörben foglalkoztatottként az a személy nevezhető ki, ilyen munkakör ellátásával az a személy bízható meg, foglalkoztatásra irányuló jogviszony azzal létesíthető (a továbbiakban együtt: foglalkoztatható), **akinek alkalmasságáról a kinevezési, megbízási, munkáltatói jogkör gyakorlója (a továbbiakban együtt: munkáltatói jogkör gyakorlója) meggyőződik.** E célból a munkáltatói jogkör gyakorlója intézkedik a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottnak és a gyermekvédelmi intézményben lévő munkakör betöltésére kiválasztott személynek (a továbbiakban: pályázó)

a) a Kormány rendeletében meghatározott **pszichológiai alkalmassági vizsgálaton való részvételéről,**

b) a 10/E–10/H. § szerinti **kifogástalan életvitel ellenőrzésben való részvételéről,** és

⁴ Gyermekvédelmi gyámság, Módszertani útmutató, Belügyminisztérium, Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatóság, 2023. március 28.

c) **előző munkáltatójának** a 10/I. §, nevelőszülő esetén a 66/B. § (8) bekezdése szerinti **megkereséséről**.

A feltárt tényállás szerint a nevelőszülőnek pályázó panaszos foglalkoztathatóságának előzetes vizsgálata folyamatban van, erre tekintettel e tárgykörben hatásköröm hiányát állapítottam meg.

Intézkedéseim

A jelentésben feltárt alapvető jogokkal összefüggő visszasság bekövetkezése lehetőségének jövőbeni megelőzése érdekében az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján felkérem Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatalának vezetőjét, hogy fordítson kiemelt figyelmet a gyámhatóságnak – a nevelőszülői ellátásban nevelkedő gyermekek érdekében a gyámi feladatok irányítása tekintetében – az irányadó jogszabályokkal összhangban, a jogszabályi határidők betartásával történő, kellő körültekintéssel végzett eljárására.

Budapest, 2025. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos